

मिरचीवरील फुलकिडे, पांढरी माशी, मावा, लीफ कर्लर उपाययोजना

डॉ. संजय कोळसे

डॉ. अनिकेत चंदनशिंदे

डॉ. सखाराम आघाव

कीड

फुलकिडे

फुलकिडीचा प्रादुर्भाव.

- पानांच्या खालच्या व वरच्या बाजूस राहून पानांतील रस शोषून घेतात.
- शेंड्या किंवा पानांच्या खालील बाजूस प्रादुर्भाव दिसतो. पाने लहान होतात. यालाच 'बोकड्या किंवा चुरडा मुरडा' असे म्हणतात.

निबंधन : (प्रमाण : प्रति लिटर)

- इमिडाक्लोप्रिड (१७.८ टक्के एसएल) ०.२५ मिलि किंवा थायाक्लोप्रिड (२१.७० टक्के एस.सी.) ०.४५ मिलि किंवा अँसिटानाप्रिड (२० टक्के एस.पी.) ०.१६ ग्रॅम किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन (५ टक्के ई.सी.) ०.७५ मिलि प्रति लिटर पाण्यात मिटकासह मिसळून आलटून-पालटून फवारण्या कराव्यात.

पांढरी माशी

- पानांतील रस शोषण करते. यामुळे पाने पिवळी पडून करपतात.

निबंधन

- एकरी १२ पिवळे विकट सापळे लावावेत.
- रासायनिक फवारणी : (प्रतिलिटर पाणी)
- फेनप्रोपॅथ्रिन (३० टक्के ई.सी.) ०.३४ मिलि किंवा पारिप्रोक्सिफेन (५ टक्के) अधिक फेनप्रोपॅथ्रिन (१५ टक्के ई.सी.) (संयुक्त कीटकनाशक) १ मिलि किंवा हॅक्सथायडॉक्स (३.५ टक्के) अधिक डायफेन्थुरॉन (४२ टक्के डब्ल्यू.डी.जी.) (संयुक्त कीटकनाशक) १.३ ग्रॅम किंवा पारिप्रोक्सिफेन (१० टक्के ई.सी.) १.६६ मिलि

मावा

- कोवळी पाने आणि शेंड्यातील रस शोषतात. त्यामुळे नवीन पालवी येणे थांबते.

रासायनिक निबंधन (प्रमाण : प्रतिलिटर पाणी)

- फिप्रोनील (०.५ टक्का एस.सी.) १.६ मिलि किंवा फिप्रोनील (१८.८७ डब्ल्यू. डब्ल्यू.) ०.५ मिलि किंवा इमिडाक्लोप्रिड (३०.५० टक्के एम. एम. एस.सी.) ०.२५ मिलि किंवा पारिप्रोक्सिफेन (१० टक्के ई.सी.) १.६६ मिलि किंवा डायफेन्थुरॉन (४७ टक्के) अधिक बायफेन्थ्रीन (९.४० टक्के) (संयुक्त कीटकनाशक) १.२५ मिलि

रोग

लीफ कर्ल (चुरडा मुरडा)

- या विषाणूजन्य रोगाचा प्रसार फुलकिडे, तुडतुडे व मावा या रसशोषक किडींमार्फत होतो.

- किडीने पानांतील रसशोषण केल्यामुळे पानांच्या शिरामधील भागावर सुरकुत्या पडतात.
- संपूर्ण पानांचो वाढ खुटतो. झाड रोगट दिसते. फुलधारणा बंद होते.

निबंधनासाठी उपाय

- रोगग्रस्त झाडे मुळासकट उपटून जाळून नष्ट करावीत.
- फुलकिडे, तुडतुडे व मावा किडींच्या निबंधनासाठी कीड निबंधनात दिल्याप्रमाणे गरजेनुसार फवारणी करावी.
- मिरची पिकाच्या बाजूने सका पिकाची दोन ते तीन ओळींमध्ये लागवड करावी.

- डॉ. संजय कोळसे,

(वनस्पती रोग शास्त्रज्ञ) ☎ ९८९०१६३०२१,

- डॉ. सखाराम आघाव,

(कीटकशास्त्रज्ञ) ☎ ९४२३००३३०७,

(महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ,

राहुरी, जि. नगर)